

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 1109/12.02.2025

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
art.184 alin.(1) din Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023,
precum și pentru modificarea art.216 alin.(6) din Legea învățământului
superior nr.199/2023 (plx36/03.02.2025)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea art.184 alin.(1) din Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023, precum și pentru modificarea art.216 alin.(6) din Legea învățământului superior nr.199/2023 (plx36/03.02.2025).*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 12.02.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenumului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare:**

- pentru a beneficia de contract individual de muncă (CIM) pe perioadă nedeterminată, profesorii participă la un concurs de titularizare;
- pentru ocuparea unei funcții de demnitate publică în Ministerul Educației și Cercetării, profesorii trebuie să îndeplinească niște criterii, printre care și deținerea

gradului didactic I, ca o certificare a pregătirii profesionale și a capacității de a rezolva problemele care țin de sectorul educație;

- implicarea profesorilor în funcții de demnitate publică, cu rezervarea catedrei pe perioada exercitării funcției, este o practică cunoscută și aplicată în numeroase țări europene cu sisteme de învățământ performante;
- importanța implicării profesorilor în funcții de demnitate publică este susținută de:
 - ***experiența profesională***: profesorii au o experiență vastă în educație și dezvoltarea tinerelor generații. Această expertiză poate fi folosită în elaborarea de politici educaționale solide. De exemplu, în Finlanda, profesorii sunt implicați activ în procesele decizionale, iar acest lucru contribuie la sistemul educațional de top al țării (sursa: OECD);
 - ***abilități de leadership***: profesorii dețin abilități esențiale de leadership, dezvoltate prin gestionarea claselor. Aceste abilități sunt necesare în orice funcție publică. De exemplu, în Suedia, mulți profesori devin consilieri locali datorită abilităților lor de organizare și management (sursa: European Commission);
 - ***viziune educațională***: profesorii pot oferi o viziune pe termen lung asupra reformelor educaționale care sunt esențiale pentru dezvoltarea societății. În Olanda, profesorii au fost implicați în reforma curriculară, ceea ce a condus la rezultate mai bune ale elevilor (sursa: Dutch Ministry of Education);
 - ***implicarea comunității***: profesorii au legături strânse cu comunitățile lor, ceea ce le permite să reprezinte interesele cetățenilor în mod eficient. În Austria, educatori activi în politică au promovat inițiative locale care duc la îmbunătățiri în infrastructură educațională (sursa: Austrian Education Ministry);
 - ***reprezentativitate***: implicarea profesorilor în funcții publice asigură o reprezentare mai echitabilă a intereselor educației în cadrul Guvernului. De exemplu, în Germania, profesorii care fac parte din parlament contribuie la formularea de legi educaționale relevante (sursa: Federal Ministry of Education and Research, Germany);
 - ***inovație în educație***: profesorii pot aduce perspective noi și inovatoare în procesul decizional. În Danemarca, inițiativele de politici educaționale promovate de profesori au inclus metode noi de predare și tehnologii educaționale (sursa: Danish Education Authority);
 - ***creșterea gradului de constientizare***: profesorii pot sensibiliza opinia publică asupra problemelor educaționale și sociale prin platformele lor politice. În

Irlanda, profesorii implicați politic au reușit să promoveze politici care abordează problema excluziunii sociale (sursa: Education and Training Boards Ireland);

- **soluționarea problemelor educationale:** profesorii în funcții publice pot identifica și soluționa mai eficient problemele din cadrul sistemului educațional. În Spania, reformele propuse de educatori au dus la creșterea ratei de absolvire (sursa: Spanish Ministry of Education);
 - **model de urmat:** profesorii implicați în politică pot servi ca modele pentru elevi, demonstrând importanța angajamentului civic. În Portugalia, profesorii care au ocupat funcții publice au inspirat tinerii să devină activi în comunitate (sursa: Portuguese Ministry of Education).
 - **parteneriate mai puternice:** colaborarea între educatori și politicieni poate duce la parteneriate mai puternice între școli și autoritățile locale, creând un mediu mai favorabil pentru educație. În Belgia, implicarea profesorilor în deciziile locale a dus la îmbunătățiri în sprijinul educațional (sursa: Belgian Ministry of Education);
- aceste argumente evidențiază modul în care educația și politica pot colabora pentru a îmbunătăți nu doar sistemul educațional, ci și societatea în ansamblu. Este esențial să recunoaștem rolul valoros pe care profesorii îl pot avea în demnitatea publică, fără a limita rezervarea posturilor în învățământ;
- în multe țări, profesioniștii din educație au posibilitatea de a combina cariera didactică cu implicarea în administrație sau politică, fie prin concedii speciale, fie prin posibilitatea de a reveni la posturile lor în învățământ după exercitarea unei funcții publice:
- Germania
 - cadrele didactice pot intra în politică și se pot întoarce la predare;
 - sistemul german permite funcționarilor publici, inclusiv profesorilor, să revină la posturile lor după finalizarea mandatului;
 - Franța
 - profesorii din sectorul public pot lua concedii pentru a ocupa funcții politice sau administrative și își pot relua activitatea la finalul mandatului;
 - universitățile oferă, de asemenea, flexibilitate pentru implicarea profesorilor în administrație;
 - Marea Britanie
 - profesorii și cadrele universitare pot ocupa funcții publice, iar multe instituții oferă concedii speciale pentru astfel de poziții;

- de asemenea, multe cadre didactice ajung în administrație și revin la catedră după ce și-au încheiat mandatul;
- Țările Nordice (Suedia, Norvegia, Danemarca, Finlanda)
 - sistemele educaționale din aceste țări sunt flexibile, permițând profesorilor să intre în administrație și să revină ulterior la predare;
 - de multe ori, experiența administrativă este considerată un avantaj pentru promovarea în poziții academice superioare;
- acest model ajută la crearea unui sistem educațional mai bine conectat la realitățile sociale și politice, permițând profesorilor să contribuie la dezvoltarea politicilor educaționale fără a-și sacrifica cariera didactică;
- prin limitarea dreptului de rezervare a postului didactic sau a catedrei pentru președintele României, persoanele alese în Parlament, numite în Guvern sau care îndeplinesc funcții de specialitate specifice în aparatul Parlamentului, al Administrației Prezidențiale, al Guvernului și în Ministerul Educației, precum și pentru cele alese de Parlament în organismele centrale ale statului, la o perioadă maximă de 5 ani, se creează o situație discriminatorie față de celelalte funcții electivă, cum ar fi cele sindicale. Implicit, se încalcă prevederile art. 37 și 38 din Constituția României, respectiv dreptul de a fi ales, deoarece se condiționează ca persoanele care îndeplinesc funcții publice sau de demnitate publică să aleagă între a participa la alegeri pentru o nouă legislatură sau a reveni la funcția/ postul didactic;
- instituirea unui termen fix de 5 ani va conduce la necorelarea art. 184 alin. (1) din Legea nr. 198/2023 cu art. 184 alin. (7) din același act normativ, care prevede că „de prevederile alin. (1) beneficiază și personalul didactic titular cu contract pe perioadă nedeterminată care îndeplinește serviciul militar la declararea mobilizării totale sau parțiale, a stării de război, respectiv la instituirea stării de asediu sau de urgență”. Având în vedere că articolul instituie o situație excepțională pentru cadrele care îndeplinesc serviciul militar, acestea fiind obligate să-și îndeplinească atribuțiile pe durata unor cazuri de forță majoră fără un termen fix cunoscut, art. 184 alin. (7) din Legea nr. 198/2023 poate rămâne fără efecte practice.

Președinte,

Sterică FUDULEA

